

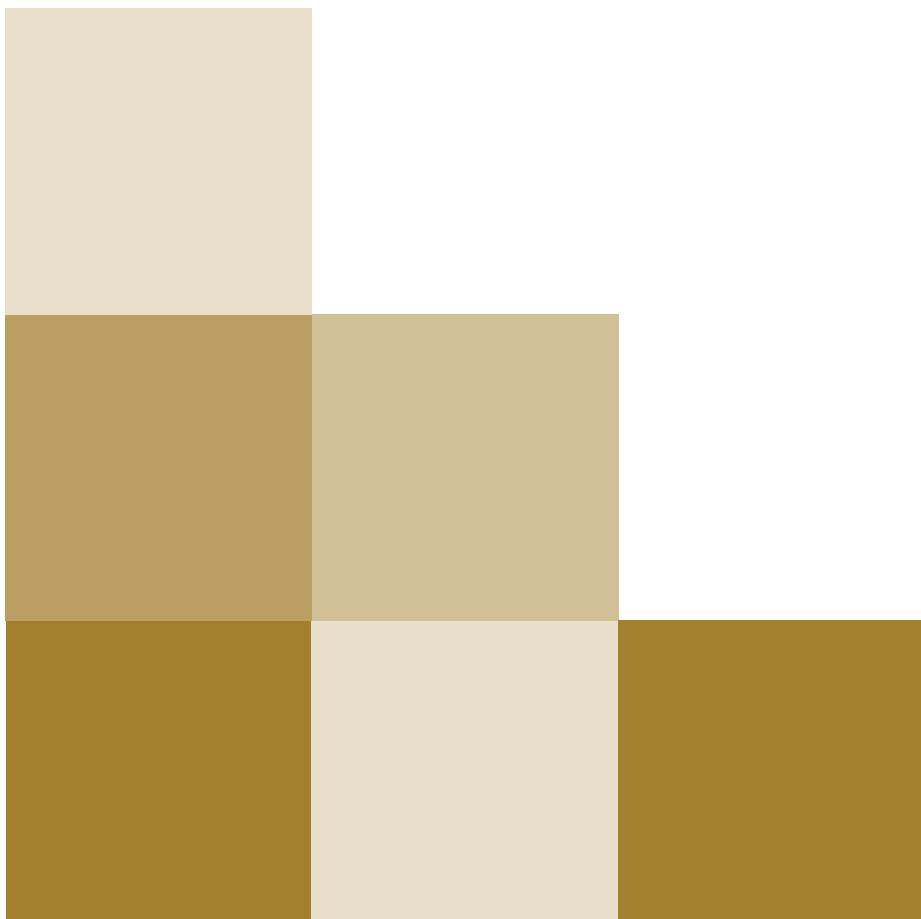
**VAGGERYDS
KOMMUN**

Budgetuppföljning per april 2026

Antagen av XXX

Ansvarig förvaltning: SÅM

Ansvarig tjänsteman: Titel

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Ekonomi	4
2.1	Resultatredovisning	4
2.2	Ekonomisk och verksamhetsanalys	5
2.2.1	<i>Prognos helår</i>	6

1 Inledning

SÅM tog över det kommunala ansvaret för insamling och hantering av hushållsavfall den 1 januari 2018. SÅM står för Samverkan Återvinning Miljö, och är ett kommunalförbund som gemensamt bildats av Gislaved, Gnosjö, Hylte, Vaggeryd och Värnamo kommuner.

SÅM:s uppdrag är att ansvara för sophämtning, slamtömning, materialbehandling, gröntippar och återvinningscentraler i Gislaved, Gnosjö, Hylte, Vaggeryd och Värnamo kommuner. Vi tror på en hållbar framtid och att vi tillsammans kan göra skillnad. Vi vill öka servicegraden till våra abonnenter, bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, samt förbättra förutsättningarna för att ta vår region högre upp i den så kallade avfallstrappan, mot mer förebyggande, återanvändning och återvinning. Vi arbetar strategiskt och målinriktat för att minska avfallet i vår region. Det avfall som ändå uppstår vill vi i så stor utsträckning som möjligt återanvända eller återvinna för att på så sätt bidra till en framtid som håller länge.

God ekonomisk hushållning och balanskravet

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning för kommunerna. SÅM är ett kommunalförbund som utifrån kommunallagen har övertagit medlemskommunernas ansvar enligt 15 kap. miljöbalken. Ansvaret omfattar den avfallshantering som åligger kommunerna enligt denna lag.

Avfallsverksamheten är en strikt taxefinansierad verksamhet som ska utgå ifrån kommunallagens självkostnadsprincip enligt 2 kap. 6 §. Självkostnadsprincipen säger att kommuner och därigenom kommunalförbund inte får ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för de tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Även i kommuner ska således avfallsverksamheten särredovisas från kommunens övriga verksamhet.

Överuttag, det vill säga taxeinkomster som överstiger kostnaderna för det kommunala avfallsuppdraget, ska inte betraktas som en vinst utan som en skuld som ska återföras till avgiftskollektivet. I normgivningen för den kommunala redovisningen görs följande uttolkning; "I den mån verksamhetens avgiftsuttag uttryckligen regleras av självkostnadsprincipen och avgiftsuttaget överskrider självkostnaden, ska intäkten minskas och överuttaget bokföras som en förutbetalad intäkt (det vill säga som en skuld till avgiftskollektivet)." Detta innebär att taxeinkomsterna bör intäktsredovisas enligt den omvända matchningsprincipen.

Då överuttag enligt ovan inte är att anse som en vinst, utan snarare en skuld, så konstateras det samtidigt att grundregeln i balanskravet, att intäkterna ska vara större än kostnaderna, inte är tillämpligt för SÅM:s verksamhet. Med anledning av detta så redovisas normalt inget balanskravsresultat.

I rättspraxis har det godtagits att återbetalningspliktiga överuttag inte betalas tillbaka direkt till brukarna utan att medlen i stället gottgörs avgiftskollektivet genom avgiftsuttaget. En förutsättning för en sådan kollektiv reglering har varit att den skett enligt plan och inom en inte alltför lång tid från överuttaget. Eftersom varje generation ska stå för sina kostnader har det ansetts rimligt att återföring av överuttag sker inom en treårsperiod. Regleringen enligt denna "treårsregel" kan således ske genom att justera avgiftsuttaget eller kostnadsnivån upp eller ned beroende på vilken situation avfallsverksamheten befinner sig i.

2 Ekonomi

Ordförande direktionen: Marie Johansson

Förbundsdirektör: Jonatan Rosenquist

Ingående kommuner i
kommunalförbundet:

Gnosjö (9%)
Gislaved (30 %)
Hylte (11 %)
Vaggeryd (15 %)
Värnamo (35%)

2.1 Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Prognos 2026	Budget 2026	Avvikelse Budget- Prognos 2026	Utfall 2026–04	Budget- avvikelse 2026–04
Verksamhetens intäkter	176 520	179 671	151	57 845	1 083
Verksamhetens kostnader	-153 208	-150 010	3 198	-46 179	-3 182
Avskrivningar	-19 650	-20 151	-501	-6 310	-408
Verksamhetens nettokostnad	6 662	9 509	2 847	5 356	-2 506
Finansiella intäkter	216	75	-141	38	-13
Finansiella kostnader	-3 878	-3 873	5	-941	-350
Summa finansnetto	-3 662	-3 798	-136	-904	-362
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	3 000	5 712	2 712	4 453	-2 869
Bokslutsdispositioner och skatt	0	0	0	0	0
Årets resultat	3 000	5 712	2 712	4 453	-2 869

2.2 Ekonomisk och verksamhetsanalys

Intäkter

- Intäkterna för SÅM ligger cirka 1 000 tkr lägre mot budget, främsta avvikelserna är:
 - Lägre ersättning från förpackningsproducenterna, Hylte kommun börjar med förpackningsnära insamling i mitten av april månad.
 - Taxeintäkterna varierar över året till följd av säsongsrelaterade förändringar.
 - Försäljningsintäkterna vid återvinningscentralerna bedöms bli lägre än förväntat, främst till följd av minskade intäkter från skrotersättning och träförsäljning. Under våren 2026 kommer dessutom SÅM att belastas med kostnader för flisning och bortforsling av trä, medan detta tidigare år har genererat intäkter.

Kostnader

- Kostnaderna för SÅM är totalt cirka 3 900 tkr lägre än budgeterat under perioden januari till april.
 - Kostnaderna för administrationen ligger cirka 1 000 tkr lägre än budget. Minskade kostnader för främst konsultkostnader och information som är planlagt längre fram 2026.
 - Kostnaderna för insamling av hushållsavfall ligger cirka 1 800 tkr lägre än budget. Insamlingsverksamheten är säsongsberoende och både kostnaderna och intäkterna är lägre under vinterhalvåret. Indexregleringen i de större avtalen sker dessutom vid halvårsskiftet.
 - Kostnaderna för anläggningarna ligger marginellt lägre än budgeterat vilket bland annat beror av lägre kostnader för mottagning, transport och behandling av material under perioden januari till april

Finansiella kostnader

- De finansiella kostnaderna är lägre än budgeterat, vilket främst beror på att räntenivåerna har varit låga under tertial 1.

Avskrivningar

- Totalt sett är avskrivningskostnaderna cirka 400 tkr lägre än budgeterat vilket beror på att investeringarna kommer i gång senare under året.

2.2.1 Prognos helår

Prognosen för 2026 beräknas till ett positiv resultat om cirka 3 000 tkr. Budgeten för samma år är satt till cirka +5 700 tkr, vilket innebär en negativ avvikelse mot budget om cirka 2 700 tkr.

Den främsta orsaken är det rådande omvärldsläget, som medför betydligt högre drivmedelskostnader. Indexregleringarna i de större avtalen beräknas innebära kostnadsökningar om cirka 2 400 tkr jämfört med budget.

Även driftskostnaderna för återvinningscentralerna förväntas bli högre än tidigare bedömningar. Under våren 2026 kommer dessutom SÅM att belastas med kostnader för flisning och bortforsling av träavfall, medan detta tidigare år har genererat intäkter.

Samtidigt bedöms avskrivningskostnaderna bli lägre än budgeterat, vilket beror på att investeringstakten inte följer den fastställda investeringsplanen.